

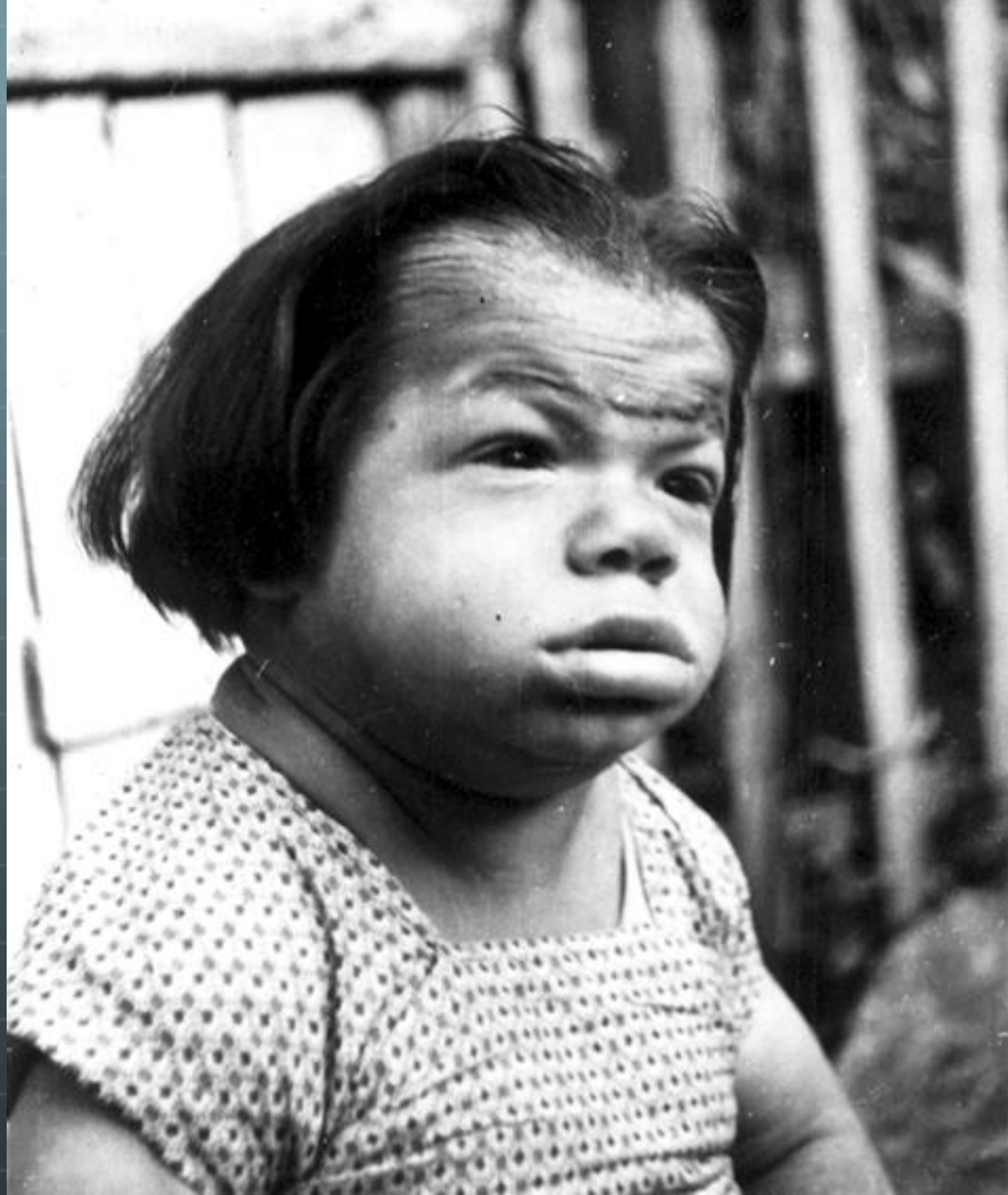
Stofskiftesygdomme - Årsager, symptomer og behandling

Lars Bo Johansen
Overlæge, dr. med.
Intern Medicin: Endokrinologi

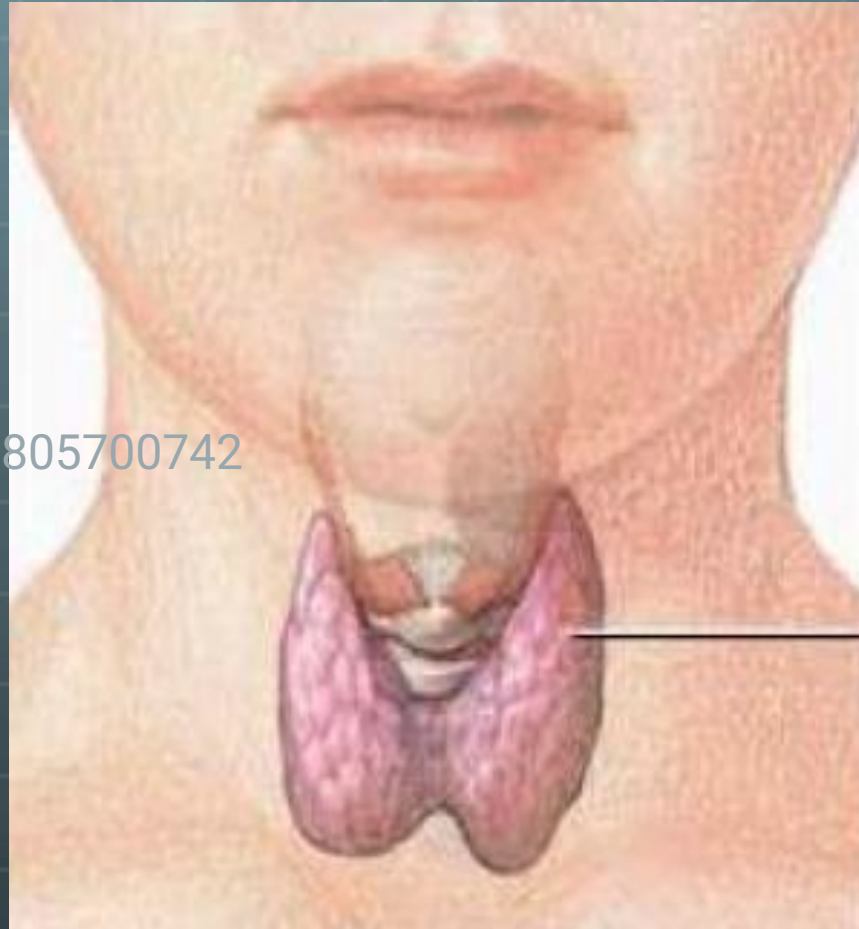

Hvad er stofskiftet?

- Stofskiftet (metabolismen) er den biokemiske omsætning af kemiske forbindelser i den levende organisme og dens celler.
- Stofskiftet er den hastighed, som kroppens motor kører med (basal metabolic rate).

0805700742

Hormonproduktion fra skjoldbruskkirtlen

 T4: 85 procent.

 T3: 15 procent.

HYPOTHALAMUS

TRH

HYPOFYSE

TSH

SKJOLDBRUSKKIRTEL

T4

T3

Højt stofskifte – hyperthyreose

- 🌐 Graves sygdom (forhøjede thyrotropin-antistoffer).
- 🌐 Hyperfungerende knude i skjoldbruskkirtlen.
- 🌐 Graviditetsudløst.
- 🌐 Medikamentelt udløst.
- 🌐 Akut inflammation af skjoldbruskkirtlen.
- 🌐 Hypofysetumor.

Højt stofskifte – symptomer

- Tremor.
- Indre uro, mani, psykoser.
- Diare.
- Vægttab.
- Atrieflimmer.
- Knogleskørhed.
- Demens.

Lavt stofskifte – Hypothyreose

- 🌐 Hashimotos thyroidit (95 procent).
- 🌐 Strumaoperation.
- 🌐 Tidligere strålebehandling.
- 🌐 Radio-jodbehandling.
- 🌐 Medikamentelt udløst.
- 🌐 Graviditetsudløst betændelse i skjoldbruskkirtel.
- 🌐 Hypofysetumor.

Lavt stofskifte

 2.500 nye tilfælde af lavt stofskifte pr. år.

 Altovervejende kvinder.

Lavt stofskifte – Symptomer

- Kuldskærhed.
- Træthed.
- Depression / demens / koncentrationsbesvær.
- Forstoppelse.
- Hudproblemer / hårtab.
- Ledsmerter
- Vægtøgning og væskeophobning.

Stofskiftesygdomme – Gråzoner

- Subklinisk hypothyreose.
- Subklinisk hyperthyreose.
- ”Non-thyroid illness syndrome”.
- ”Skæve” blodprøvesvar.

Undersøgelser

 TSH.

 (T4, T3, frit T4).

 (Antistoffer).

Lavt stofskifte – Undersøgelser

- 🌐 TPO-antistof (thyroideaperoxidase-antistoffer).
- 🌐 Andre blodprøver:
Bindingsproteiner, infektionstal, kalkbalance .
- 🌐 Scanning?
- 🌐 Evt. hypofyseprøver.
- 🌐 Evt. udredning for anden medicinsk lidelse (coeliaki, vitaminmangel, jernmangel, depression).

Lavt stofskifte – Behandling

T₄ =

Eltroxin

Euthyrox

Tirosint

Medithyrox.

Behandling

- 🌐 T4 behandling er første valg. Reguler op til vedligeholdelsesdosis med hastighed, der afhænger af konkurrerende sygdomme.
- 🌐 Stil mod normalisering af TSH, gerne omkring 0,5 -1,5 og T4 i øvre ende af normalområdet.
- 🌐 Kontrollér med blodprøver hver 4-6 uge i reguleringsfasen.
- 🌐 Hurtig opregulering ved graviditet (specialistopgave).
- 🌐 Vedligeholdelsesdosis som regel mellem 100 og 200 mikrogram/dag.

**10 procent har vedvarende
klager trods normalisering
af TSH!**

Tænk på andre tilstande!

- Perniciøs anæmi, Addisons sygdom, diabetes, gigtsygdomme, mangel på D-vitamin, hyperparathyroidisme, menopause, infektioner.
- Depression.
- Medicinindtag.
- Stress.

Lavt stofskifte – Behandling

T₄ = Eltroxin, Euthyrox, Tirosint.

T₃ = Liothyronin.

T₃-behandling (1)

- 🌐 Ved vedvarende symptomer, overvej skift af præparat (Eltroxin/Euthyrox/Eltroxin "gammel" opskrift, Tirosint).
- 🌐 Hvis vedvarende symptomer efter 6 måneder ved normaliseret TSH (0,3 – 1,0) overvej supplement med T₃ (Liothyronin).

T3-behandling (2)

- 🌐 Hvis fortsat effekt af behandlingen efter tre måneder, kan der opnås tilskud i Lægemiddelstyrelsen.
- 🌐 T3-tabletter udskrives magistrelt. Produceres på Glostrup Apotek.
- 🌐 Alle læger kan ordinere T3-tabletter.

Thyreoid?

- Det fysiologiske forhold mellem T₃ og T₄ i mennesket er ca. 1:14 – 1:20.
- Bør helst også afspejles i fordelingen mellem eksternt givet T₃ og T₄.
- Forholdet mellem T₃ og T₄ i Thyreoid passer ikke til den menneskelige fysiologi.
- Studier har vist at mange patienter foretrækker Thyreoid.